

Vilnius – paslaptingas sakmių, padavimų ir legendų miestas
2022 – 2023 m. m.

**PATYRIMINIO PROJEKTO, VYKDOMO 5C KLASĖS MOKINIŲ, UGDYMO(SI)
VEIKLOS**

Projektui vadovavo mokytoja Lina Pumputienė

Tikslas – ugdyti mokinių norą pažinti Vilniaus ir jo apylinkių istoriją; suvokti dvasines ir kultūrinės savo tautos paveldo vertybes, slypinčias lietuvių tautosakoje (padavimuose, sakmėse, legendose), skatinti domėjimąsi savo gimtojo krašto istorinėmis vietomis, gilinti literatūrinės ir kalbines žinias apie etnologiją per patyrimines veiklas (sakmių, padavimų ir legendų skaitymą ir analizavimą bei interpretavimą per animaciją, muziejų lankymą, pokalbius/diskusijas įvairiose miesto erdvėse).

• **Uždaviniai:**

1. Išsiaiškinti svarbiausius padavimų, sakmių ir legendų skirtumus, skaitant ir analizuojant kūrinius, žiūrint animacinius filmus.
2. Ugdyti mokinių kultūrinį tapatumą ir sąmoningumą,
3. Skatinti visuotinių vertybių suvokimą.
4. Iširti realaus ir sakmiško pasaulio ribas.
5. Sukurti šiuolaikinę sakmės ar padavimo versiją ir ją vizualizuoti.
6. Sudaryti sąlygas mokinių grupėms bendradarbiaujant pasidalinti tiriamojo darbo rezultatais.
7. Apklausos būdu atlikti veiklų refleksiją ir įsivertinimą.

Vieno Basilisko istorija

Pirmasis mūsų susitikimas 02-23

- Susitikimo pradžioje susidomėję skaitėme pasakojimą apie Siaubūną (literatūrinę jo versiją).
- Buvo įdomu, gal kažkam šiurpoka, bet Mantui ir Giriui juokinga.
- Juk tai tik žmonių vaizduotės vaisius...o gal ne?
- Tiesa ar pramanai?????

Ką byloja istoriniai šaltiniai?

- Rusnė ir Beatričė knygelėje „Vilniaus padavimai“ surado štai ką:
„T. Narbutas savo veikale “Pomniejsze pisma historiczne“ tą pačią legendą apie siaubūną šitaip pateikia:
- „...Keistų ir neįtikėtinų dalykų pasakojama apie Subačiaus Bokšto kalno požemius. Tuose požemiuose raganiai, raganos ir velniai subatvakariais puotas keldavę, ir todėl bokštas Subačium vadinamas.

Tęsinys

- „...Esama net žinių, kad tuose požemiuose atsiradę siaubūnų, kurie atsidūrusius ten žmones užmušdavę savo žvilgsniu ir surydavę... Nelaimingųjų patyrimais remdamiesi, kartą pasiuntę ten drąsų, mirti nuteistą žmogų – žmogžudį. Pakabinę jam ant pečių veidrodį ir į rankas įdavę degančius žibintuvus. Jis ėjęs atbulas ir galiausiai priėjęs vietą, kur buvęs siaubūnas, kuris, akis į akį veidrody susidūręs su savimi, baisiai sustaugęs ir nudvėšęs.“

Čia mūsų šaunioji 5c klasės komanda, atvykusi į Vilniaus gynybinės sienos – Bastėjos - muziejų, su tikslu surasti bent kokius pabaisos pėdsakus.

Keisti brėžiniai galėtų liudyti tiesą???

- Būta bandymų dar seniau sukonstruoti pabaisos, slibino ar drakono maketus, kuriuos galbūt vilniečiai panaudodavo įvairių miesto švenčių metu.
- O gal priešui įbauginti???
- Ir mūsų laikais per Fizikų dienas Saulėtekio, studentų miestelio, gatvėmis rieda simpatiškas drakonas – o tai jau tikra tiesa!!!

Matuojamės šarvus – gal leisimės į požemius?

- Kalavijas, skydas ir šalmas gana sunkūs, bet vaikinai – ne iš kelmo spirti.

Šis vaikinąs gynybai taip pat pasiruošęs

O čia dabar kas? Nei šalmo, nei veidrodis?

**Na, Tamsta mokytoja, kova – rimtas
reikalas ir šypsena Siaubūno neišgąsdins**

Neradę drakono nei Bastėjoje, nei valdovų rūmų požemiuose, sumąstėme pasigaminti patys.

Bandome vizualizuoti, kuriame eskizus,
dėliojame...

Kūrybinių dirbtuvių stropuolės

- Jos papuošė mūsų Basiliską. Neišsigando nei darbo, nei paties slibino.
- Beje, mūsiškis – tas, kuris atsirado iš gaidžio ir driežo, tik be sparnų – dar mažas.

Išvada – ištrauka iš šiuolaikinės legendos interpretacijos – „Kaip mes gelbėjome Šeškinę“

Esu vilnietis. Šeškinė yra mano gimtasis mikrorajonas, kuriame praleidžiu daug laiko.

Su draugais mėgstu žaisti Ozo kalvose.

Kartą su draugais norėjome išsimaudyti Ozo prūde, tačiau pamatėme, kaip visi žmonės puolė bėgti nuo vandens. Netikėtai iš prūdo išniręs drakonas pradėjo pulti žmones, o mes, prisiminę legendą apie Basiliską, išbėgome ieškoti veidrodžio...

Grižę drakono neberadome, todėl patraukėme į Šeškinės centrą. Suradome drakoną prie turgelio.

Begėdis gąsdino taikius praeivius.

- Šūktelėję pakišome veidrodį.
- Save pamatęs drakonas suakmenėjo.
- Supratome, kad jeigu nori nugalėti pabaisą, reikia jam parodyti veidrodį, kad išsigąstų pats savęs.
- Taigi, jeigu nori nugalėti „drakoną“ savyje – pažiūrėk į veidrodį...